

DELAVSKA POLITIKA

POLITIČEN DNEVNIK

Št. 7.

V Ljubljani, sobota 9. januarja 1926.

Leto I.

Izhaja vsak delavnik ob 11. dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani, Breg šte. 12./II.

Rokopisi se ne vračajo.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Uprava: Ljubljana, Breg 12. pritličje.

Ček. račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno: v Ljubljani in po pošti 20 — Din, po raznašalcih izven Ljubljane 22 — Din, za inozemstvo mesečno 32 — Din.

Cene inseratom:

Malih oglasov, ki služijo v posredovalne in socialne namene delavstva ter nameščenec, stane vsaka beseda 50 para. Debelo tiskana beseda stane 1 — Din. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1 — Din. V oglasnem delu stane petitna enostolpna vrsta 3 — Din. Pri večjem številu objav popust.

Redukcija.

V zadnjem času se množe zahteve finančnega ministra po zmanjšanju državnih izdatkov. Tudi javnost zahteva, da država na ta ali oni način zmanjša izdatke. Belgrad je seveda tudi za štednjo, toda... zopet na račun delavskih slojev, zlasti redukcije drž. nameščenec in znižanja njihovih prejemkov.

O teh dveh vprašanjih mora tudi delavstvo zavzeti svoje stališče.

Vsi se še dobro spominjamo na kak način se je izvršila redukcija koncem leta 1923. Takrat so se izvršile take nečuvnosti, da jih ni moč popisati. Reduciralo se je vse vprek, ni se oziralo na državni interes, ne na službeno potrebo, še manj pa na položaj reducirancea. Bilo je vse eno, ali je reduciranec v službi potreben ali ne, ali je sposoben ali obratno, ali je zdrav, mlad, bolan ali star. Zgodilo se je, da so reducirali ljudi najboljših kvalifikacij, najlepših let, ki so bili na svojih mestih neobhodno potrebni.

Takrat so se godile hude krivice, redukcija se je izvršila silno površno, kar tja v en dan, kakor je to že pri nas v navadi.

In finančni efekt? Prašajte v Belgradu.

Čez par mesecev je potreba zahtevala, da so nastavili nove moči. Pa tudi brez potrebe se je s strani režima nastavljal na reducirana mesta politične pristaše. Tako mora država plačevati pokojnine velikemu številu reducirancev, katerih je večji del v najboljši dobi in delavni sili, ki so imeli samo to napako, da so bili brez političnih zvez. Poleg teh upokojenih reducirancev pa mora država plačevati še na novo nastavljenim uradnikom. S tem ima država dvojno zgubo, na eni strani dvojne izdatke, na drugi strani slabše neizučene uradniške moči.

Kakor danes vse kaže, se bo še enkrat »reduciralo« in sicer na isti način, kakor leta 1923.

Zato se mora delavstvo iz stvarnih razlogov izreči proti taki redukciji, ki ni samo v škodo prizadetih nameščenec, temveč tudi v škodo države, odnosno njenih davkoplačevalcev.

O kakem znižanju sedanjih prejemkov drž. nameščenec pa ne more biti niti govora. Prepuščamo strokovnim organizacijam drž. nameščenec, da branijo svoja prava. Povdarjamo pa, da jih bo delavstvo v tem eksistenčnem vprašanju podpiralo.

Delavstvo zahteva, da vlada reducira svoje izdatke, zlasti za vojsko, ki zahteva vse preveč.

Uradnikov in nameščenec naj se pa ne bga z redukcijo in znižanjem plač, ker jim to le jemlje veselje do dela, ker ogroža njihov obstoj.

Predno misli vlada pričeti z redukcijo, je treba temeljito preorganizirati ves sedanji upravni sistem, ki je silno drag in neokreten. Ta je v veliki meri kriv ogromnih državnih izdatkov. V naših uradih se je birokratizem po vojni tako bohotno razveljavil, da bo še pre malo uradništva, če pojde tako dalje.

V nekem drž. uradu se je n. pr. pri pisalnem stroju odlomila tipka in pokvaril mehanizem. Predstojnik dotičnega urada je moral po predpisih napraviti na višjo instanco poročilo v dveh izvodih, kjer poroča, da je treba nabaviti novo tipko in popraviti mehanizem pisalnega stroja. Ta višja instanca določi z odlokom v dveh izvodih komisijo, obstoječo iz treh ukaznih uradnikov, katerim naroči, da morajo poizvedeti za ceno nove tipke in stroške za popravilo stroja pri najmanj treh tvrdkah... S tem pa se ni kraj te čudni proceduri. Postavi se še komisija, ki mora naokoli, delajo se zapisniki itd. Vse do smešnosti. Šele tedaj pride dovoljenje za popravilo in nakup. S čemur se pa šele odvarja vprašanje kreditov in kolikovanja, ki je zopet poglavje zase.

Sedaj si pa predstavljajte, kakšne homatije so pri drž. podjetjih, kjer je treba nabavljati toliko raznovrstnih predmetov. Tako se zgodi, da mora delo počivati več dni samo, da se manjkajoči predmet nabavi komisijiskim potom, pa čeprav ima država radi tega še tako veliko škodo.

Da ne govorimo o klasičnih primerih državnega »varčevanja«.

Od preobrata dalje se izdelujejo nešteti tehnični projekti, s pomočjo celega štaba uradnikov. In vsi ti naročeni projekti so že vnaprej namenjeni v arhiv ali pa v prostorne miznice pristojnega ministra. Vse tako večletno delo je brez haska, ker so za uresničenje teh projektov potrebna sredstva, ki jih Belgrad dosledno ne daje.

Ti primeri pričajo dovolj zgovorno, kako se pri nas razmetava javni denar.

Ko bo vlada napravila red v državnem ustroju, ko bo odpravila vse neplodno delo in nepotreben birokratizem, ko bo režim reducirala ministrstva in ves drugi balast, takrat naj se šele začne misliti tudi na redukcijo uradništva. Redukcija se pa mora tedaj izvršiti smotreno, stopnjevaje, brez hudih udarcev in krivice.

Naj se le pomeže iz drž. uprave vse lenuhe in ničvredne politične eksponente, ki so v škodo sposobnim drž. nameščencem. Če je potrebna večja redukcija, naj določi država primerne enkratne odpravnine tistim, ki prostovoljno izstopijo iz drž. službe. Preostali nameščenec naj se pa zasužura primerne dohodke, da bodo lahko živeli in pridno delali.

S takim načinom redukcije bi soglašalo i delavstvo i uradništvo.

Madžarska — gnezdo denarnih ponarejevalcev in vojnih hujskačev srednje Evrope.

PRIZADETI SO TUDI MADŽARSKI CERKVENI KROGI IN NEMSKI GENERALI. PRED DEMARŠO MALE ANTANTE IN FRANCIJE?

Dunaj, 9. jan. Usoda Madžarske je resno ogrožena. Falzifikatorski škandal se širi. Že sedaj je jasno, da so pri tem prizadeti vsi najvišji uradniki, plemiški in cerkveni krogi. Se več: prizadeti so pri stvari tudi monarhistični, vojaški in nacionalistični krogi Nemčije. Vsi so vedeli, da se sistematično ponareja tuj denar v državni banki in da se s tem denarjem vzdržuje nacionalistične in fašistične bande Madžarske, Nemčije in Avstrije. Škof Prochazka, znani legitimistični cerkveni poglavar je resno osumljen direktne sodelovanja pri tej čudni falzifikatorski revanšni akciji. Imenuje se tudi Ludendorff, znani nemški vojni mesar in nacionalistični hujskač, ki da je direktno podžigal ponarejevalce, naj pomagajo s francoskim denarjem Nemčiji in Madžarski do vojne revanše!

Praga, 9. jan. Po francoski vladi izsiljena preiskava glede madžarskih falzifikatorjev je v kratkem času dovedla do popolne jasnosti. Najvišji zaupniki in uradniki so sodelovali pri potvarjanju novčanic. Ko pa so jih zapirali, so seveda takoj priznali, napravajo v opravičilo nacio-

nalne interese. Doslej je preiskava nedvomno ugotovila, da so falsificirali novčanic v vojaškem grafičnem inštitutu in našli so tudi stroj za ponatiskovanje bankovcev.

Budimpešta, 9. jan. Socijalistična stranka zahteva radikalno spremembo režima. Horthy mora odstopiti, odstopiti mora tudi Bethlounova vlada. Vzpostavijo naj se politične svobščine in očistiti Madžarsko vsega nacionalističnega in fašističnega zla. Madžarska se mora vrniti k demokraciji in mirni prijateljski politiki z vsemi sosedi.

Praga, 9. jan. Izgleda, da bo morala Mala antanta skupno z Francijo ponovno in v energičnejši obliki intervenirati v Budimpešti, zahtevajoč popolno spremembo v notranji in zunanji politiki, ker hoče Horthy, sodeč po najnovejših njegovih ukrepih, za vsako ceno ohraniti svoj položaj in nadaljevati z dosedanjimi metodami. Mala antanta bo najbrže sklicala v kratkem tudi posebno konferenco.

Dunaj, 9. jan. Po Madžarskem so se že začeli medsebojni pokolji. Vsa jeza Horthyjevih ubijalcev se sedaj obrača proti socijalistom. Pravijo, da pripravljajo revolucijo.

Belgrad praznuje...

Belgrad, 9. jan. Zapuščeni so prostori v parlamentu in zaprta so vrata vseh ministrstev. Vse delo počiva, vsaj je večina ministrov iz Belgrada odšla.

Dnevni politični razgovor je seveda znatno poživela madžarska afera. Ugiblje se, koliko so falsifikatorji sodelovali pri nedavnem padcu dinarja. Zato se je politična javnost nemalo začudila vesti, da se jugoslovanska vlada ne bo udeležila akcije proti Madžarski v sled odškodnine za škodo, ki so jo falsifikatorji povzročili.

Minister Ninčić je sicer v Bel-

gradu, vendar pa se o celi aferi še ni izjavil in po stari navadi drži vse v nejasnosti. Priporočajo le, da bo ta madžarska afera pospešila sklicanje konference Male Antante in da bodo vse države Male Antante skupno intervenirale v Budimpešti.

Na tej seji bodo razpravljali tudi o razmerah v Grčiji in pa v Rumuniji.

Pašić se iz Monte Carla še ni oglasil. V inozemstvu bo ostal cel mesec, in veliko vprašanje je, če bo dotlej miroval njegov klub in mirovali Pašićevi nasprotniki.

Kongres francoske socijalistične stranke.

Pariz, 9. jan. V nedeljo se bo vršil v Parizu tekem poldruga leta že šesti kongres francoske socijalistične stranke. Tudi na tem kongresu bodo razpravljali predvsem o tem, naj li sodelujejo socijalisti v vladi. V tem oziru sta se stvorili dve skupini. Prvo, ki zago-

varja aktivno sodelovanje v vladi, vodi Renaudel, drugo, ki temu nasprotuje pa vodi Faures. Pričakovati je skoro z gotovostjo, da bo zmaga Fauresova skupina, kar je trenutno vsaj tudi edino pravilno stališče.

Diktator Pangalos v svojem elementu.

Atene, 9. jan. Po proglasitvi diktature je postavil Pangalos za najvišjo oblast državni svet in poklical v ta svet nekatere svoje pristaše. Prvo njegovo delo je bilo, da je ukinil ministrstvo za socialno politiko, obenem pa napovedal, da bo brez odlašanja pričel najodloč-

nejši boj proti komunistom. Tudi na menihe se je spravil Pangalos. Izgnal je iz samostanov vse menihe, ki še niso 50 let stari, obenem pa propovedal, sprejemati v samostane nove menihe. Vsak poizkus upora bo zadušil s krvjo in zato ni pričakovati sedaj resnejših uporov.

VELIK GOSPODARSKI NAČRT AVSTR. SOC. DEMOKRACIJE.

Dunaj, 9. jan. Vrhovne zveze avstrijskih soc. organizacij so imele veliko konferenco, na kateri so izdelali temeljit gospodarski načrt za sanacijo avstr. gospodarstva. Največjo važnost so polagali na omejitve brezposelnosti, na sklepanje trgovinskih pogodb, izpremembo carinskih tarif in zahtevali so, da se takoj upostavijo trgovske zveze s sovjetsko Rusijo. — Glede omejitve brezposelnosti vsebuje gospodarski načrt poleg produktivne preskrbe dela tudi povsem nov predlog, da se namreč delodajalcu, upoštevajoč stanje, ki vzdrži gotovo število zaposlenecv prizna posebna premija. O gospodarskem programu socialne demokracije se je vnela živahna debata, umevno pa, da ga buržuazija odklanja. Vendar bo možna sanacija avstrijskih razmer le po takem načrtu. Ramekova demisijska je najboljši znak za to, da so postale razmere za krščanske socialiste nevzdržne.

AVIJATIKA V SLUŽBI TURISTIKE

Dunaj, 9. jan. Alpinski društvo v Ötztalskih Alpah se dogovarja z avijatikami o tem, da bi ti oskrbovali planinske kočice z živili in drugimi potrebščinami. Zgraditi nameravajo v ta namen posebna letala in takoj spomladi bodo začeli s poizkusi.

PAPEŽEV POKLON NOVINARJEM.

Rim, 9. jan. Nedavno so proslavljali v Rimu patra Claretta, ki je baje ustanovitelj posebne misijonarske družine. Pri tej slovesnosti je nazdravil patru Claretu tudi papež sam, v zdravici se je spomnil tudi sv. Pavla, pri tem pa rekel: Ko bi bil sv. Pavel še danes živ, prepričan sem, da bi bil novinar-žurnalista. Mislimo, pač vsled tega, ker so novinarji edini resnicoljubni patroni na svetu. — Kdo ve, če je imel papež tudi „Slovenčev“ žurnalistiko v mislih?

VEZUV BLJUVA.

Rim, 9. jan. Po 8 mesecih je začel Vezuv znova bljuvati. Odprla so se na vrhu zopet žrela, ki bruhaajo iz sebe lavo. Čujejo se tudi v notranjosti Vezuva hude in močne eksplozije. Za enkrat baje še ni nevarnosti za okoliško prebivalstvo.

TRAGIČNA SMRT 73 LETNE STARKE.

Dunaj 9. jan. Vdova Marjeta Wirtner na Dunaju si je nadela na ušesa, ko je legla spat radijeva slušala, da, poslušajoč koncerte, sladko zadremlje. Ker je bila slepa, ni videla, da je padla z nočne omarice petrolejke. Vnela se je sobna oprava in ubožica je zgorela v plamenih. Drugo jutro so našli v sobi na pogorišču le še nekaj kosti.

Charles Dickens:

Božična pesem

v prozi.

„Budalost!“ dé Scrooge in hodi po sobi.

Ko se nekekrat obrne, zopet sede. Sune glavo nazaj v naslonjak in pogled mu obvisi slučajno na zvoncu, nerabljenem zvoncu, visečem v sobi in zvezanem, Bog vedi čemu, z izbo v najvišjem nadstropju poslopja. Ko pogleda, opazi zdajci strme in z nemalo, nepojmljivo grozo, kako se prične ta zvonec tresti. Sprva trepeče tako rahlo, da se komaj oglasi, a kmalu zazvoni glasno in z njim zvonijo vsi zvonci v hiši.

To traja morebiti minuto ali pol, toda zdi se ura. Zvonci nehajo, kot so začeli, obenem. Sledi globoko doli zvoneč ropot, kakor bi vlekel kdo v kleti težko verigo čez sode. Scrooge se spomni, kar je slišal o duhovih, da strašijo, kakor bi vlačili verige.

Vrata pri kleti odletijo z zamolklo odmeva-jočim gromom in zdaj Scrooge sliši šum spodaj mnogo glasneje: v veži, nato, da prihaja navzgor po stopnicah in naravnost proti njegovim vratom.

„Budalost še vedno!“ sikne Scrooge. „Nočem verjeti!“

Kljub temu se izpremeni njegova barva, ko pridé prikazen brez obotavljanja skozi težka vrata in koraka v sobo pred njegovimi očmi. Ko vstopi, vzplapola umirajoči plamen, kakor bi

Pismo iz češkoslovaške republike.

Praga, 7. januarja 1926.

Veselile so nas v Pragi vesti, ki smo jih prejeli od doma, da je naše delavsko gibanje na potu h konsolidaciji. Prišla so poročila o zedinjanju strokovnih organizacij in ne veste, kako so se ob tem z nami veselili tudi naši češki sodrugi. Ko pa ste nam sporočili, da namerava izdajati Centralni delavski svet delavski dnevnik, ki naj odsedaj vodi združeno delavsko gibanje, sem se takoj odločil, da Vam sporočim tudi nekaj vesti o našem delavskem gibanju. Ne bom se bavil toliko s političnim gibanjem, govoril bom raje o gospodarskem položaju našega delavstva, ki vas bo tudi gotovo bolj zanimalo.

Politični položaj se je pod vplivom volitev, ki so se vršile pred nekaj meseci, precej izpremenil. Razredno zavedne stranke, in to češki in nemški socialni demokrati ter komunisti in neodv. komunisti, so dobile skoraj dva milijona glasov in 87 poslancev in ako prištejemo k temu še 28 nar. soc., ki radi govore o razrednem boju, in ki so prejeli 609.195 glasov, imamo 115 poslancev ter 2.591.694 glasov. Ali to še vseeno ne zadostuje za socialistično vladno, o kateri se je govorilo, zlasti če še pomislimo, da komunisti morejo še v parlamentarno vladno. Čsl. socialna demokracija, ki je že delj časa v vladi in ki je tudi sicer priborila čsl. delavstvu pravzaprav vse, kar ima (vsega, kar je želela sicer ni bilo mogoče izvršiti, a to kar je, je veliko) in ki mora čuvati vsaj pridobljeno, je stala pred težkim vprašanjem. Vlada večina se je zmanjšala, sprejeti je bilo treba v vladno novo stranko, stranko, ki zelo nasprotuje zlasti gospodarskim načelom soc. demokracije — vendar so se kljub vsemu temu češki sodrugi odločili sodelovati v vladi in tu doseči še, kar je delavstvu dandanes potrebno. Če je to bilo v redu in prav, bo pokazala najbližja bodočnost.

Nastala je v delu nova doba in te dobe parola se glasi: Po volitvah vsi med združnike. Za razvoj združništva in za ohranitev konzumentskih mas, ki so vam poverile svoje glasove. Trgovci so začeli v zadnjem času zelo napadati konzumente ter konzumentske ustanove. Delavstvo se pa vedno bolj in bolj oprijemlje svojih združenj. Nastala je zahteva po konzumentskih zbornicah. Zanimiv je v tem oziru uvodnik »Prava lida«, osrednjega glasila soc. demokracije, ki piše o delavskih in konzumentskih zbornicah. Med dr. pravi: »Že 1922 sta češka soc. dem. ministra Habrman in Srba predložila ministrskemu svetu osnutek, da naj se pri ministrstvu za socialno politiko osnuje sosvet, ki naj obstoja iz 40 članov in sicer iz 15 zastopnikov organiziranih konzumentov, iz 15 zastopnikov strokovnih organizacij ter iz 10 konzumentov kot takih. Predlog tedaj

ni prodr. Danes pa se dela na drugem predlogu, ki zahteva istotako, da se vpostavi konzumentske zbornice z najširšim delokrogom. Te zbornice bi bile sestavljene iz zastopnikov strokovnih in združnih organizacij.

To vprašanje je sedaj aktualno in upam, da ga bodo vsi združeni konzumentje tudi izvedli. Poleg tega vprašanja pa prihajajo dan na dan nova gospodarska vprašanja. Borba proti druginji, ureditve raznih začev z Nemčijo, Ogrsko itd., vprašanje mezd na Slovaškem, in ne v zadnji vrsti vprašanje ureditve uvoza in izvoza zlasti z ozirom na sovjetsko Rusijo.

Obenem pa deluje čsl. delavstvo za razširjenje mednarodnih stikov še z ostalim delavstvom sveta. Prireja v to svrhu obiske v Nemčiji, Angliji, Švici itd. ter vabi tuje delavstvo — zlasti zadrugarje — k sebi na poset. Kako razume mednarodno solidarnost, je pokazalo 1. t. m., ko je priredilo proti fašistovskim nasiljem nad italijanskim zadrugarstvom, veličastne shode po celi republiki.

Tako je delo pri nas. Dasi imamo na eni strani nekaj ugodnosti, jih na drugi strani zopet ni. Morda bi jih bilo več, ako bi bilo delavstvo enotno. Upamo, da bomo tudi to dosegli, kajti le na ta način bomo dobili v naši — tako industrijsko kot kulturno razviti — državi vladno v svoje roke. Tudi sodrugi komunisti bodo najbrže še pristali na parlamentarno delo in delali na tem, da prevzame proletarijat vladno v tej obliki.

Zaključujoč svoj prvi dopis za vaš list, pozdravljam vse slovenske sodruge in jim želim, da naj bo zanje novo leto srečnejše, kakor pa so bila dosedanja! Pomni jo pa naj vedno, da je le v združenju moč. — ič.

Pravijo...

Pravijo, da je Pašič skozi belo Ljubljano potoval. V brzovlaku, zakurjenem, udobnem salonskem vozu in incognito seveda. Vse, kakor se za visoke gospode spodobi. Pa pravijo tudi, da so »antivagonirali« običajni gospodje od naše modre in čvrste gosposke. Pa še več pravijo: da je Pašič zavžil kos ljubljanske telečje pečenke po maksimalni ceni in da je videl na tem dobro uspeli učinek novega protidraginjskega vladnega gibanja. Le enega pa ne pravijo: da bi antivagoniral sedaj tudi dr. Zerjav. Ta je doma ostal, Pašiča ni obiskal, zato pa ni sedaj Pašičeve mladostne slike v »Jutru« in ne slavospeva o njegovi državniški modrosti in diplomatski lokavosti in zvitosti v »Slov. Narod«. Tudi fotografiji so ostali brez dela in le policaji so občudovali Pašičevo brado. Pravijo tudi, da je ostal Zerjav zato doma, ker se je ravnal po zlati resnici: pri prepirih ni dobro biti zraven. Posebno, ko bo itak lahko skoro pozdravil demokrata Pribečeviča.

Glose.

V Rumuniji vre... Minister Bratianu, znani krvnik rumunskega ljudstva, je podal ostavko. Ostavka je v zvezi z afero prestolonaslednika Karla, ki je vodil opozicijo v rumunskem parlamentu in bil sploh inspirator večletne srdite borbe, ki se je vodila uprav z rumunsko besnostjo proti Bratianu in njegovi vladi. Protibojarska akcija se nadaljuje in širi zlasti v Besarabiji, ki je eden najbolj zasuznjenih in zatiranih rumunskih dežel. V Besarabiji se tudi krepí separatistično gibanje, ker hoče Besarabija nazaj k Rusiji, kamor tudi spada. Demokratska in republikanske stranke napovedujejo režimu hudo borbo. Voditelj rumunskih kmetov, Lupu, pravi, da mora manarhistični in bojarski sistem v Rumuniji pasti. Soc. stranke ne ostajajo ter organizirajo vneto delavske in kmečke mase za odpor. Vse kaže, da je Karlova akcija, hote ali nehoče, močno razgibala rumunske mase. Dosedanji korumpirani režim se mora zrušiti. Oblast preide prejšnjim najbrže v roke rumunskih naprednih meščanskih strank, vsaj dotlej, dokler ne bo rumunski proletarijat, po zlomu krute dosedanje reakcije, prevzel sam vso oblast in rešil končno nesrečni rumunski narod, ki je menda edini narod v Evropi, ki se še ni mogel, dasi nas loči že skoro pol drugo stoletje od francoske revolucije, rešiti fevdalizma in tlake. Ko zavlada proletarijat, bodo doigrale tudi rumunske meščanske napredne stranke.

Korošec, pa naši župani. V Maribor je prišel božičevat korajžni in vztrajni Korošec. Na županski sestanek je prišel modrovat naš brumni Korošec. Za svobodo županov, za svobodo slovenskega naroda je tudi na tem sestanku pridigoval načelnik Korošec. Pa je z grškim filozofom začel, do dobra obdelal krščansko inkvizitorsko svobodo, se dotaknil narodovega robovanja in s patosom končal pri jugoslovanski reakciji. — Zoper to reakcijo je Korošec v Mariboru rolnel, s tako reakcijo kleplje Korošec koalicio in koncentracijo v Belgradu.

Številčna bilanca. Za svoje glasilko »Rječ« je napisal Pribečevič kratko, pa manj jedrnato politično bilanco. Po njegovem zatrdilu je samostojnih demokratov več kot preveč. Samo poglejte: 50 shodov, na vsakem shodu 3000 pristasev, to da številko 150.000. K temu pa je treba prišteti Srbijance in brate Slovence. Torej: demokrati napredujejo in — po božjih besedah — še malo, pa bo vsa država samostojno demokratska. To tem bolj, ker ni prišel k temu številu niti narodno-socialističnih repov in rep-

vzkliknil: „Poznam ga! Duh Marleyev!“ in zopet omahne.

Isti obraz, prav isti. Marley s čopom, svojim navadnim telovnikom, tesnimi hlačami in škornji: čopi na škornjih naščetinjenih kakor njegovi lasje. Veriga, ki jo vlačijo za seboj, ga oklepa krog pasu. Dolga je in se vije kakor rep. Sestavljena je (Scrooge si jo zvesto ogleda) iz blagajni, ključev, glavnih knjig, pogodb in težkih denarnic, okovanih v jeklo. Njegovo telo je prosevno, tako da more Scrooge, ki ga gleda skozi telovnik, videti dva gumba zadaj na njegovi suknji.

Scrooge je pogostoma slišal govoriti, da Marley nima drobovja, a ni pa tega verjel do danes.

Ne, niti sedaj ne verjame. Dasi gleda prikazen skozi in skozi in jo vidi pred sabo stoječo, dasi čuti mrzel vpliv njenih mrtvohladih oči in spozna celo tkanino vzganjenega robca, privezanega krog njene glave in brade, ki ga preje ni opazil, še vedno je neveren in se bori proti svojim čutom.

„No!“ zareži Scrooge ostro in hladno kot vselej, „kaj hočete od mene?“

„Mnogo!“ — glas Marleyev, brez dvoma.

„Kdo ste?“

„Vprašaj me, kdo sem bil!“

„Kdo ste bili torej?“ vpraša Scrooge glasneje.

„V življenju sem bil vaš družabnik, Jakob Marley.“

„Ali morete — ali morete sesti?“ vpraša Scrooge gledaje vanj poln dvomov.

„Morem.“

„Sedite torej!“

Scrooge je vprašal, ker ni vedel, če more tako proseven duh sesti, in je čutil, da bi bila nujna kočljiva razlaga, ako mu ni mogoče; a duh je sedel na nasprotni strani ognjišča, kakor bi bil na to navajen.

„Vi ne verujete vame,“ pripomni duh.

„Ne,“ odvrne Scrooge.

„Kakšen dokaz moje resničnosti bi radi imeli razen pričevanja svojih čutov?“

„Ne vem,“ pravi Scrooge.

„Zakaj ne zaupate svojim čutom?“

„Ker vpliva nanje,“ dé Scrooge, vsaka malenkost. Najmanjši nered v želodcu jih stori gojufave. Vi ste povsem lahko neprebavljen kos govedine, grižljaj gorčice, skorjica sira, drobci trdo kuhanega krompirja. Na vas je več kropa kakor groba, karkoli ste že!“

Ni bila Scroogeeva navada šale zbijati in tudi zdaj-le ni čutil v svojem srcu nobenega veselja za to. Resnica je, da je skušal biti dovtipen, da bi razblinil lastno pozornost in zatrl svoj strah; kajti glas pošasti je pretresel sam mozeg v njegovih kosteh.

Sedeti in strmeti le za hip molče v te otrple, steklene oči, bi bilo zanj — to je Scrooge čutil — sam bognasvaruj.

(Dalej prih.)

kov. Če bi pa še te prištel, pa bi bilo samostojnih demokratov res prav zadosti. Samo: v vlado je še treba in tude roke je še treba, pa bo v temeljih postala drugačna naša domovina. Kot dobri proroki pravimo: napačen je ta in tak račun, gospod Pribičević!

Avstrijski škofje grme (glej »Slovenec« št. 5), da v »socializmu ni rešitve.« Med ljudmi, ki so ponarejali tuj denar na Ogrskem, je po poročilu »Prager Presse« — tudi znani škof Prochaska; izpoved vodi je ponarejevalcev, kneza Windischgratza, ga silno kompromituje. Aretiran je tudi pater Arhangel Bonis. Bogve, kaj je napotilo škofa in patra, da sta sodelovala v taki »lepi družini«? Najbrže nauk avstrijskih škofov, da ni »v socializmu rešitve«, pač pa v ponarejevanju različnega denarja... »Slovenec« naj pove, če smo prav zadelili.

Imeniten nasvet dajejo avstrijski škofje delavcem: »Ne k socialnim demokratom, ne med boljšev-

ke, le v krščansko organizacijo!« In nadalje: »Drugi stanovi pa naj priznajo vaše pravice in naj vam pomagajo.« (Slovenec št. 5). — Malo vprašanje: **Zakaj pa ne pomagajo?**

Kultura.

Ljubljana.

Drama uprizori:

v soboto, dne 9. t. m., ob 15. »Pegica mojega sreca« kot dijaško predstavo po znanih cenah, izven.

Nedelja, 10.: ob 15.: »Pegica mojega sreca«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv. Ob 20.: »Profesor Storić«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv.

Ponedeljek, 11.: »Druga mladost«. D.

Opera:

Nedelja, 10.: ob 15.: Otroška in mladinska predstava: »Sree iz lecta«, »Poziv na ples«, »Capriccio espagnole«. Znižane cene. Izv. Ob pol 20.: »Prodana nevesta«. Gostuje ga. Zaludova in g. Knittl. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv.

Dnevne novice.

Narodni socialisti na pohodu. »Tovariš« Juvan in njegova milijonska armada je srečno primarširala tja, odkoder se je svoje dni ločila: v demokratični generalni štab. Dolgo je oblegoval Združene strokovne organizacije in skušal barantati za mandate. Na tem lovu za mandate je obljubljal celo vstop v Strok, zvezo in pripoznanje internacionalne! »Samo 10 mandatov nam dajte in mi pripoznamo še samega Lenina! Mi smo za ujedinjenje — za procvit strokovnih, razredno borbenih organizacij — toda, dajte nam mandate —!« tako je govoril Juvan in — šel k demokratom, in še dalje; kar med orjunaše! Tako je prav!

Propadli boste! »Slovenec« bruhla. Združene strokovne organizacije so mu na potu. Naravno. Zaveda se, da postajajo naše enotne organizacije nevarne vplivu »Jugoslov. Strok. Zvezec«. Piše, da se je pod to firmo zbrala gruča ljubljanskih klikarjev, ki hoče nasilno vladati nad svojim članstvom itd. Le pomirite se lažnjivi oznanjevalci Krekovega socializma, kajti okoli te »klike« se je do danes zbralo že 10.000 glav broječa armada revolucionarnih proletarcev, ki vas bo izgnala iz tovarn, rudnikov in obratov — in vam za vedno zaprla vrata Del. zbornice.

Delavci! Vi pa pokažite, da nismo »klike«; izvojujte 2. februarja Delavsko zbornico sebi!

Odkar je Pašić odpotoval iz Belgrada, je voda silno poskočila. Če se hitro ne vrne, se je bati še večje poplave. Bajje je povodenj dosegla že prve hiše ob obrežnih nasipih. O da bi segla voda do narodne skupščine in iztreznila naše poslance!

Pribičević se zopet giblje. To pot je nameril svoj korak v Celje in Maribor. V Celju priredi svoj shod 30. januarja zvečer, v Mariboru pa 31. jan. dopoldne, ako pojde vse v redu. Zdi se nam, da samostojni (pri nas imamo kmete in gospode — vse samostojne!) nekaj slutijo in zato hočejo dogodke prehiteti z dejstvi. Vro! Sicer pa bo mo videli.

Vsi v mestno zastavljalnico, ki bo dne 14. t. m., ob 15. uri prodajala leta 1925, meseca maja, zastavljene zaslužke naših ročnih in duševnih delavcev!

Ljubljana je to leto narasla kot že dolgo vrst let ne. Mestni očetje so se ustrašili in jeli zopet regulirati. Te dni vidimo delavce v strugi Ljubljane, ki grade obali od Črevljarskega mosta v smeri proti Šentjakobskemu mostu. Gibanje je živahno, le koliko časa bo trajalo? Neki modrijan je rekel, da bo Ljubljana regulirana, ko dobe uradniki draginjske doklade! To se pravi, da v tem stoletju ne bo še konec tej slavni ljubljanski regulaciji.

Strokovna organizacija natakarev ter hotelskih in gostilniških nameščenecv priredi letos zopet svojo običajno zabavo v vseh prostorih »Kazi-

ne«, in to v sredo, dne 13. t. m., ob 20. uri. Dobiček je namenjen strokovni šoli, zato se organizacija priporoča za obilen poset.

London, Ljubljana, megla in davki. Mi smo dali davke (čas uradniški vnemi gospoda finančnega delegata!), Belgrad pa nam je »liferoval« nekam preveč pristne londonske megle, ki jo je Zagreb radi(č)l-kalno odklonil. Človek bi se jezil: staroslavni Belgrad ima lepo vreme, silno kaldarno in mnogo ministrov, kraljev. Zagreb ima banke in Tuškanec, kjer se vsako noč vsaj eden ali ena ustrelji, oz. zastrupi, le Ljubljana nima ničesar razen »Narodnega doma«, »Figabirta«, davkov in megle. Alešovec, zakaj si nas zapustil!

Občni zbor »Svobode« Vič-Glince se bo vršil v soboto, 9. t. m., ob 8. v Zadružnem domu na Viču. Občni zbor bo zelo vreden. Obenem se sprejemajo novi člani.

V Ivanu, v hrvatskem Zagorju, so ubili upravitelja veleposestva Pongračeva, Adolfa Lampla. Zakaj so ga ubili ni znano. Posestvo spada pod državno sekvesturo. Ali je pri tem igrala uloga osebna mržnja ali užaljenost čut pravne in pravične posesti obširnega ozemlja, naj nam pojasni policija!

Z, dežele nam poročajo o novih potresnih sunkih, ki so bili zlasti precej močni okoli Logateca. Letošnje leto bo sploh doba potresov, ne samo na površju zemeljske oble, temveč tudi v političnem svetu. Ta nesramni potres se niti-božjih potov ne straši. Na Brezjah je ropotalo, da so menda svečniki kar plesali, vendar pa moški niso bežali iz hiš, kakor ugotavlja »Slovenec«.

Spor radi mačehe. Dne 8. nov. lani so aretirali mladega fanta, brivskega pomočnika iz ljubljanske okolice, ker je grozil svojemu očetu in mačehi, da bo, oba zaklal in da jima bo nato še

domačijo sežgal. Vzel je tudi vrečo in je šel pod posteljo, da bi jo zanetil. K sreči so mu to zabranili. Fant je priznal, da je to res naredil, toda storil je to v pijanosti in v hipnem razburjenju. Jezilo ga je pa največ to, ker je materno pohištvo njegovo in ga je pustil očetu v uporabo samo s pogojem, da se ne oženi in ne pripelje domov mačehe. Z ozirom na res malo čudne domače razmere in ker se res ni bilo bati, da bi fant izvršil to svojo nepremišljeno grožnjo in ker so mu starši tudi odpustili, ga je sodišče oprostilo.

Nečloveštvo bolničarjev. Umobolnega seljaka L. Tomaševiča so spremljali trije bolniški strežniki v blaznico na Stenjeven. Dokaj krepki mož pa je dospel v umobolnico mrtev. Zdravniška preiskava je dognala, da so ga medpotoma strežniki zadavili. Ali bi ne bilo dobro pogledati tudi v naše umobolniške zavode?

Brezposelnost na Dunaju. Število brezposelnih je naraslo v drugi polovici decembra za 8118 in znaša sedaj 91.706.

Po ljubljanskih ulicah so se pojavile nove čepice naših ljubeznivih deklic z velikanskimi čopi (to se pravi, čope imajo kapice, ne deklice, da ne bo zamere!), kakor so jih svoje čase nosili tatarski kani. Zenski okus se pač menja.

Nravnost propada. V tem oziru se bo Ljubljana kmalu merila z vele-mesti. Da so poneverbe na dnevnem redu, to je razumljivo iz socialnega položaja, da kradejo v Dolinškovi gostilni klobase, to še tudi ni čudno, da silijo prostitutke nazaj v Ljubljano, kjer lažje žive, končno tudi razume-mo, ker baš ta bitja med najbednejšimi najbolj trpe. Zoper alkohol je tolika vihra, zakaj ni boja zoper seksualno kugo, ki nam prav toliko škodi? Tudi današnja kronika beleži več slučajev, ki kaže, da nravnost ravno pri nas močno propada. Bolje je, da take stvari ne opisujemo. Na policiji pa vedo marsikaj povedati.

Policija je bila močno na delu. Pa je zasačila nekoga, ki je vršil nemovalno dejanje na stranišču, kar bi mu vzpričo obilice ljubljanskih devic pač ne bilo potrebno.

Hudi pevel. Znašla se je tudi v naša družba, ki je prepevala kot prehlajeni slavski. Policija jo je vzela s seboj.

Strast. F. A. je strasten kadilec; ker ne zasluži dovolj, je posegel po tujem blagu. Paglej, vraga, zopet mu je policija na vratu. Oj, ta nesrečna policija!

Vsi kradejo. V splošnem se zadnje čase tatvine zopet množe, kar je radi socialnih razmer v našem delu državne popolnosti uvidljivo.

VELIK PROTESTNI SHOD PROTI DEMONTIRANJU SOCIALNE POLITIKE SE BO VRŠIL V PONEDELJEK, 11. JAN. OB 7. URI V MESTNEM DOMU. VSI NA PLAN!

Po svetu.

Izredni zdravniški uspehi. V nemškem časopisu »Vossische Zeitung« je objavil profesor dr. Ulrik Friedemann, šefzdravnik velike berlinske bolnice zanimivo poročilo o uspehih poizkusih zdravljenja škrlatice s posebnim ameriškimi serumom (cepi-vom). Dr. Friedemann smatra, da je ameriškimi zdravnikom uspelo najti povzročitelja škrlatice, in je on sam ozdravil doslej 25 najtežjih obolenj s tem cepivom. Pri pravočasnem vbrizganju tega cepiva je vselej dosegel, da je padla tekom desetih ur vročina in izginil škrlatični izpuščaj. S tem cepivom bi torej v bodoče preprečili težka obolenja škrlatice, ki je smrtno nevarna, onemu pa, ki ozdravi, zapuša najtežje posledice (onemielost, oglušlost itd.). — Na Dunaju pa je profesor dr. Singer potom dolgih preizkušenj ugotovil, da je zoper sladkorno sredstvo (diabetes) najboljšo sredstvo beljakovina. Injekcije s preparati iz beljakovine so dosegle trajne ugodne uspehe pri zdravljenju te bolezni.

Zalostna usoda ruskih veleumov. Puškina je ustrelil neki bedak francoskega poslanstva v Petrogradu, Gogolj je umrl na neki strašni spolni razvadi, Tolstega so ubile socialne razmere, te dni pa je izvršil samomor proletarski pesnik Sergjej Jesenin, nazvan od ruske javnosti »rdeči Puškin«. Ubila sta ga ženska in pijača. Njegova žena, slovita plesalka Izidora Duncanova, ga je pustila, ker je preveč pil. To mu je šlo tako do srea, da se je vrnil v Rusijo in si pogljal kroglo v sree.

Cene žitu zopet naraščajo. Lani so padle okroglo za 30%, a so se zopet dvignile 5—10%. Pričakovati je, da se bodo cene žita še dvigale, ker kapitalizem po vseh državah neovirano ustvarja močne truste in kartele za živila, kakor tudi za druge življenske in produkcijske potreščine.

Perzijski prestolonaslednik se pa postavi. Star je tri leta, pa že »zasluži« 300.00 dolarjev na leto. Njegov oče, perzijski šah ima le polovico več, oba skupaj pa veliko preveč!

Šport.

S. K. »Svoboda«. V nedeljo, 10. januarja training-tekma z rezervo »Ilirije«. Točno ob pol dveh naj bodo na igrišču »Ilirije« sodrugi: Štembal, Gartner, Pogačar, Rojc, Hariš, Sušnik, Kucler, Korbar, Urbančič, Semc, Dolničar, Zeman, Vičič, Malovrh, Kosec.

Kapetan.

Trbovlje.

Delavska Akademija v Trbovljah priredi v sredo, dne 13. jan. t. l. predavanje »Socializem in komunalna politika« v dvorani Delavskega doma ob 4. uri popoldne. Predava s. dr. Celestin Jelenec iz Ljubljane.

Prekmurske novice.

Murska Sobotica. (Draginja.) Ze večkrat smo v naših listih pisali o cenah v M. Soboti, ki absolutno ne odgovarjajo cenam v drugih krajih. Posebno hrana v gostilnah je mnogo dražja nego v večjih mestih, kjer dobijo abonenti celodnevno hrano za 12.50 do 15 dimarjev, dočim morajo v M. Soboti plačati 17.50 Din samo za obed in večerjo. Ako računamo še zajutrek in kruh, ki ga morajo abonenti posebej plačati po 75 para komad, znese cena za celodnevno hrano okoli 25 Din, kar je mnogo preveč in ne odgovarja cenam v drugih mestih. Skrajni čas je, da se oblasti za to stvar malo pokri-gajo ter prisilijo gostilničarje, da cene znižajo. Pa ne da bi merodajne oblasti čakale na novi zakon o pobijanju draginje, koji je šele v načrtu in stopi v veljavo, kdo zna kdaj. Ker so vsled previsokih cen prizadeti v glavnem državni nameščenci, torej brezdomno ljudje, o katerih se ne more reči, da lahko plačajo, pričakujemo, da ta apel ne ostane brez uspeha ter da bodo oblasti v M. Soboti cene brez odloga revirale!

Za volitve v Delavsko zbornico. Za te volitve se je izvolil krajevni volilni odbor, ki vodi agitacijo za celo Prekmurje. Volilci splošne skupine naj se obračajo za informacije le na

Popolnoma novo! Senzacionalno! Prvič v Jugoslaviji!

CIRKUS MARCCO

Do skrajnosti napeti in velezanimivi doživljaji cirkuških artistov sijajno prikazani v šestih velikih dejanjih. V glavni vlogi nastopa priznana najmočnejši človek sveta, splošno priljubljeni **MARCCO in prekrasna Lotte Lorring**

Krasni so prizori: Veliki požar cirkusa, ki ga povzroči član cirkusa, Dresirana opica. Pot v novo življenje. Ljubosumnost vzrok nesigurnega nastopa na visokem trapezu nad levo kletko. Smrtno nevarna vožnja po deroči vodi. Beg otroka iz instituta ter ponovni nastop na visokem trapezu nad levo kletko. Povrnjena sreča in lepa ljubezen. Velika cirkuška predstava z velikomestnim sporedom i. t. d.

Izvestna igra vseh sodelujočih ter napeto zanimiva vsebina nam nudijo res imenitno zabavo. Predstave v nedeljo ob 3., 1/2 5., 6., 1/2 8. in 9. uri. — Predstave ob delavskih ob 4., 1/2 6., 1/2 8 in 9. uri. Prvo vrsto umetniški orkester svira pri vseh predstavah. Blagajna je odprta od 10—1/2 1. in od 2 (v delavskih od 3. naprej). — V ponedeljek, dne 11. januarja se vsled koncerta kino-predstave ne vršijo. Prednaznailo: Največji pomorski film vseh časov: **„MORSKI VRAG“**.

Telefon št. 124 **Elitni Kino Matica** vodilni kino v Ljubljani.

ta odbor, ki ima sedež v posebni sobi kavarnе »Meolice«. Odbor je že določil zaupnike za posamezne obrate, oz. poklice. Delavci in delavke! Samo tem zaupnikom izročite glasovnice, drugim agentom meščanskih strank pa ne nasledajte. Tudi v Prekmurju mora dobiti večino glasov lista Združene delavske strokovne zveze, ki je prava zastopnica delavskih interesov.

Nov gerentski sosvet. Vsled odstopa prejšnjega gerenta dr. Šomena, je v M. Soboti imenovan nov gerentski sosvet, ki mu kot gerent načeluje tovarnar g. Benko. Govori se, da je gospod Benko sprejel gerentstvo pod pogojem, da se v teku štirih mesecev razpišejo občinske volitve, kar se mu je od merodajne strani baže z vso sigurnostjo obljubilo. — **Vprašanje električne razsvetljave v M. Soboti** se bo menda nekoliko zavleklo in sicer radi tega, ker elektrarna Fala zahteva točne podatke glede odjemalcev toka. V ta namen so dne 5. tm. prišli v M. Soboti zastopniki falske elektrarne, da stvar na licu mesta ugotovijo. Ako bo zadostno število prijaviteljev za odjem razsvetljave, oz. toka, se pogodba sklene tekom meseca januarja.

Glede razdelitve podpor med oškodovane pri zadnji poplavi, se širijo govorice, da so dobili podporo tudi taki, ki je niso bili potrebni. Ker je mogoče, da so te govorice neresnične in ker povzročajo nepotrebno razburjanje, naj pomožni odbor javnosti spopoji koliko podpore in komu jo je razdelil.

Šesti razred gimnazije v M. Soboti, ki je bil prošlo leto ukinjen, se 16. tm. ponovno otvori, ako se prijavi zadostno število dijakov.

V Gornji Lendavi se je ustanovilo društvo »Prosvetni dom«, ki bo organiziralo v okolici kulturno delovanje s predavanji, tečaji itd. Društvu predseduje goriški rojak, učitelj g. Franjo Humar.

»Novine«, glasilo upokojenega župnika in poslanca SLS gospoda Klekla, ki so se do sedaj tiskale v Dolnji Lendavi, se bodo odslej tiskale v M. Soboti. Uredništvo je na mesto župnika Klekla, ki kot poslanec ne more vršiti te funkcije, prevzel ljutomerski kaplan Jerič. Poleg tega lista izdajajo klerikaleci od 1. januarja dalje tudi tednik v madžarskem jeziku »Nepujsag« (Ljudski list), ki se tiska v Dolnji Lendavi. Izgleda, da bo ta list služil kot protitež radičevcem, ki vkljub vsem izpreobrnitvam uživajo med Prekmurci še precej zaupanja.

Se ena. Sodrugi nam piše: Zadnji ilustrirani »Slovenec« prinaša karika-

turo, ki hoče zafrkniti socialistični tabor glede volitev v Del. zbornico. Neki prijatelj me je na to opozoril ter dejal, da je karikatura zadeta in smešna. Jaz sem mu povedal, da je urednik ilustrir. »Slovenec« gospod, ki je pred par leti v vsaki številki bivšega socialističnega »Ljudskega glasa« delal iz klerikalcev kolone. Nato je prijatelj dejal, da je dotična karikatura res — smešna in da bi bila bolj zadeta, če bi na sredi stal oni bivši socialist, sedaj klerikalec ter držal na eni strani krvavo sekuro, na drugi pa razpelo!

Iz Mežiške doline.

OBČINSKE VOLIVE V MEŽISKI DOLINI.

Dne 17. t. m. se bodo vršile občinske volitve v Guštanju, Kotleh in Tolstem vrhu. V Guštanju je imelo delavstvo že dosedaj občino v svojih rokah, dočim je gospodarila v sedanjih kmet. obč. SLS. Tudi v Kotleh se udeležijo proletarijat volitev z lastno listo, v drugi občini, v Tolstem vrhu, pa se ni posrečilo vložiti delavske liste, čeprav biva v tej občini precej ljudi, čeprav je dobila pri zadnjih volitvah v skupščino soc. stranka 69 glasov.

Glavni volilni boj se bo seveda vršil v Guštanju, ker je Guštanj trg in precejšen gospodarski center. Vloženi sta dve listi. Naša, ki se imenuje lista »delavcev in obrtnikov«, je druga, s to listo gredo delavci in obrtniki v volilni boj na razrednem programu. Interes vseh delavskih strank je pri teh volitvah tako prizadet, da bi bilo pravo izdajstvo in zločin, vlagati več del. list. Združili smo se na podlagi komunalnega programa, ki vsebuje vse zahteve trga Guštanja in njegovega prebivalstva na gospodarskem, socialnem in kulturnem polju. Prva lista je »Trške gospodarske stranke« in je na njej združeno vse, kar leze in gre. Na tej listi so zbrani vsi ostanki trške preteklosti. To so ljudje brez načel in idej, politični balancerji, ki so se že pehali po vseh mogočih strankah in so sedaj našli mirno zavetje pod revno streho te naše gospodarske stranke. Rami ob rami gredo klerikaleci, ki se prekrizajo, ako srečajo kakoga brezverca v osebi liberalnega demokrata, z Žerjavovimi pristaši, čistokrvni južgoslovenski Orjunaši so si izbrali za tovariše na težavni poti v občinsko poslopje, čistokrvne Nemce, kateri so še pred kratkim objokovali zatirani

»Miesstale« in so zaljubljeno obračali svoje oči proti severu. Kapitalist se je združil s siromakom. Orel stoji poleg Sokola, sploh vse najdeš na tej listi. Res, čudotvorna je ta trška stranka. Za vse ima odprto srce, za vse bo preskrbljeno in mir in zadovoljstvo bosta zavladata na našem magistratu, ako dobijo ti ljudje občino v svoje roke. Nam, ki poznamo to družbo politično skrahiranih malomeščanov do mozga, se ne zdi prav nič čudno, da so se ti sicer tako nasprotni bratci končno našli v bratskem objemu v vseodrešilni trški stranki. Vse te stranke in vsi ti ljudje se združujejo vedno in povsod, kjer je treba skupno nastopiti proti delavskemu razredu. V tem se poživljajo na narodnost in na vse, celo na vero, ako gre za skupne kapitalistične interese.

Škoda, da ne moremo prinesiti v listu nazorno sliko teh ljudi iz cele polpretekle dobe, da jo pridamo tej trški listi na občinsko desko. Videli bi, kako tirajo jugoslovanski nacionalisti v zapore na ljubljanskem gradu nevarne nemške rovarje, videli bi, kako beže razni nezanesljivi elementi preko meje v Avstrijo pred srbskimi vojaki in Prügelbando. Danes pa so se bratsko objeli vsi ti preganjani in vsi ti preganjalci. Časi se spreminjajo. Ne vemo, kaj bo rekla k temu pobratinstvu naših nemčurjev in naših jugoslovenskih nacionalistov »Orjuna«. Vprašamo, ali ji je znano, da nastopajo pri občinskih volitvah v Guštanju njeni člani na eni listi z Nemci in nemčurji proti slovenskemu delavstvu? Ako bi bila Orjuna res organizacija jugoslovenskih nacionalistov, potem bi morala nastopiti proti tem svojim pristašem v Guštanju z vso strogostjo.

Naši nasprotniki se očitno te liste sramujejo, zato teh volitev v svojem časopisju niti ne omenjajo. Mi vemo tudi, da občinsko gospodarstvo ni v redu. Ti gospodje so sedeli v občinskem zastopu že desetletja kot Nemci in so nato gerentovali kot Slovenci. Storili pa niso nikoli nič dobrega. O vsem tem pa bomo govorili

na javnem volilnem shodu, ki se bo vršil v nedeljo, 10. t. m. v gostilni pri »Pošti«. — Vedite gospodje, da bomo pri teh volitvah izpregovorili tako, da vam ne bo prijetno. Posledice pripišite svojemu nastopu, oziroma svoji očitni fronti proti delavstvu in siromakšemu prebivalstvu, ki bo dne 17. januarja 1926 volilo kompaktno za našo listo. Takrat vas bo glava bolela, pomagal pa ne bo več noben aspirin, četudi ste pri sestavljanju svoje liste mislili že tudi na to. — **Razredno zavdni delavci.**

Velenje. — Ze par dni pred novim letom so pri nas oznanjali rdeči letaki, da izide z novim letom dnevnik »Del. Politika«; vsi smo strmeli in z veseljem pričakovali 1. štey. Trg Velenje, premogovnik in rudarska kolonija Lilijski grič, povsod je bil na kakšnem vogalu hiše nabit rdeči letak, ki nam je pričal, da prihaja delavstvo zopet do svojega dnevnika, da bide boj proti kapitalu. Člani SSJ Velenje, iskreno pozdravljamo delavski dnevnik kot najuspešnejše orožje proti današnjemu kapitalističnemu režimu. Želimo, da pridobi največ naročnikov, da vse pridebi za sodelovanje, ki hočejo pošteno delati ter da vzgaja delavstvo v razredno marksističnem duhu. Za okrepitev delavskega pokreta vsi v enotno močno gibanje!

Hrastnik. »Svoboda« II. dramskega odseka priredi v nedeljo 10. jan. ob 3. popoldne v dvorani »Konz. društva rudarjev« mladinsko igrice s petjem »Povodni mož« v treh dejanjih. Cene sedežem običajne. K obilni udeležbi vabi odbor. Ponovila se bo tudi igra »Lovski tat«, istotako v dvorani »Konz. društva rudarjev«. Čas in uro še objavimo. Pred kratkim je društvo kupilo pianino, kateri bo služil za glasbo. Tako je že pridno na delu kvartet, sestojec iz I. violine, obligat violine, čela in pianina. Pričakovati je skorajšnjega prvega nastopa kvarteta s pevskim zborom. Glasbeno peskemu delu načeluje iz prijaznosti i požrtvovalni g. Bruno Dirmayer. Upamo, da se bo v kratkem tudi kvartet podvojil.

Pozor delavci! Pozor delavci!

ŽIMNICE

matrace, posteljne mreže, železne postelje (složljive), otomane, divani in tapetnške izdelke nudi najceneje

RUDOLF RADOVAN,

tapetnik

Krekov trg štey. 7

poleg Mestnega doma

PISALNI STROJ

rabljen. v dobrem stanju, se kupi. Ponudbe na upr. listo.

Naročajte in širite

„DEL. POLITIKO“!

la. premog

trboveljski in drva

nudim na drobno in debelo

po najnižjih cenah 51

Franc Slova, Ljubljana,

Kolezijska ulica št. 20.

Vse vrste kuhinjske posode in vse kovinske potrebščine izdeluje

Splošna kovinarska industrija

„JUGOMETALIJA“

registrovana zadruga z omejeno zavezo

v LJUBLJANI, Kolodvorska ulica.

Zahtevajte povsod

le izdelke „JUGOMETALIJE“!

„DELTA“

registrovana zadruga z omejeno zavezo

V PTUJU.

IZDELUJE PREPROSTO KAKOR NAJFINEJŠE PERILO ZA GOSPODE IN DAME, DELAVSKE OBLEKE, DEŽNE PLAŠČE ITD.

CENE ZMERNE.

Zahtevajte povsod samo izdelke iz tovarne „DELTA“ v Ptuj!

SPLOŠNO KREDITNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

Aleksandrova cesta 5

P. Z. Z. O. Z.

Ustanovljeno 1. 1898

SPREJEMA

POŠOJUJE

hranilne vloge na tekoči račun in jih obreštuje po dogovoru.

na menice, zastavna pisma in lombard po ugodni obrest. meri.

Pisarna: Ljubljana, Aleksandrova cesta štey. 5